

Европейски съюз
Европейски социален фонд
Оперативна програма "Развитие на човешките ресурси" 2007 – 2013 г.

ДИРЕКЦИЯ „ВИСШЕ ОБРАЗОВАНИЕ“
„Разработване на рейтингова система за висшите училища в Република България (РесВУ_БГ)“

Консорциум «ИОО- МБМД –С»
София 1000 ул. «Солунска» № 56

РЕЙТИНГОВА СИСТЕМА НА ВИСШИТЕ УЧИЛИЩА В РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ ВЪВЕДЕНИЕ

Консорциум ИОО-МБМД-С

Август 2010

МИНИСТЕРСТВО
НА ОБРАЗОВАНИЕТО,
НА НАУКАТА И НАУКАТА

ДИРЕКЦИЯ „ВИСШЕ ОБРАЗОВАНИЕ“
„Разработване на рейтингова система за висшите училища в Република България (РеСВУ_БГ)“

Консорциум «ИОО- МБМД –С»
София 1000 ул. «Солунска» № 56

Порталът "Рейтингова система на висшите училища в България" е създаден, за да подпомага потребителите на образователни услуги в избора на висше училище. Той съдържа богата информация за акредитираните висши училища в България и позволява те да бъдат сравнявани по професионални направления според различни критерии. Рейтинговата система дава възможност да бъдат правени различни по обхват и вид класации с оглед на специфичните приоритети и нужди, които имат потребителите на образователни услуги

Сравнения по професионални направления

Към момента на създаване на настоящата рейтингова система в България функционират над 50 висши училища, които предлагат обучение по специалности, разпределени в над 50 професионални направления. Нито едно висше училище не предлага обучение по всички професионални направления. Затова рейтинговата система позволява изработването на отделни класации на висшите училища по всяко едно от съществуващите професионални направления, а не една обща класация на висшите училища в България.

Начин на употреба

Настоящата рейтингова система може да бъде използвана по два начина. Потребителите могат да използват системата за получаване на информация за избрано висше училище или за изработване на класация на висшите училища по професионални направления.

Информация за висшите училища

За да получите информация за висшите училища, изберете бутон "*Висше училище*". Системата дава основна информация за избраното висше училище, за застъпените в него професионални направления и специалности, както и за образователните степени, по които то предоставя възможност за обучение (бакалавър, магистър или доктор). Наред с това можете да получите информация за отделните индикатори, отнасящи се за избраното висше училище и за всяко едно от предлаганите от него професионални направления.

Изработване на класации

Ако искате да направите класация на висшите училища по избрано от вас професионално направление, изберете бутон "*Класации*" и следвайте инструкциите. След четири стъпки ще получите желаната класация. Системата дава възможност да се запознаете с предварително изготвени *стандартизирани класации* на висшите училища или да направите *своя собствена класация*. След като се запознаете с класирането на висшите училища в избраното професионално направление, можете да сравните по-подробно представянето на всяко едно от тях по всеки един от използваните в класацията индикатори.

Стандартизирани класации

Това са класации на висшите училища по избрано професионално направление, изработени от експертен екип на базата на предварително селектирани индикатори (показатели). При *стандартизираните класации* броят на индикаторите и тяхната значимост при определяне на оценката за висшите училища са предварително фиксирани и потребителите не могат да ги променят. Преди да направят този тип класации експертите проучват значимостта на отделните индикатори за различните групи потребители и се съобразяват с броя и взаимовръзката между подбраните индикатори.

ДИРЕКЦИЯ „ВИСШЕ ОБРАЗОВАНИЕ“
„Разработване на рейтингова система за висшите училища в Република България (РесВУ_БГ)“

Консорциум «ИОО- МБМД –С»
София 1000 ул. «Солунска» № 56

Собствени (индивидуални) класации

Системата дава възможност на всеки потребител да направи и своя собствена класация с оглед на индивидуалните си приоритети и нужди. При изработването на *собствена класация* потребителят има възможност сам да избере индикаторите, по които иска да сравни висшите училища в дадено професионално направление и сам да определи значимостта (тежестта) на всяка група от индикатори при определянето на крайната класация.

Индикатори

В системата има заложен списък от над 50 различни индикатори, по които могат да се правят сравнения между висшите училища. Тези индикатори са формирани на базата на статистически данни и резултати от социологически проучвания сред различни групи от потребители, включително студенти, преподаватели, завършили и работодатели. Пълен списък на индикаторите и информация за начина на тяхното формиране можете да намерите в "*Документи и връзки*".

Групи от индикатори

Индикаторите са разделени в 6 групи според основните категории, по които се оценяват висшите училища. Тези групи са: 1) Учебен процес; 2) Осигуряване на учебния процес; 3) Научноизследователски процес; 4) Социално-битови условия; 5) Престиж; 6) Реализация. Подробно описание на групите от индикатори може да намерите в "*Документи и връзки*".

Как се изчисляват резултатите

При изготвянето на рейтинга се използват индикатори в различни мерни единици (брой, оценка по скала, процент, лева и т.н.). Затова се налага стандартизиране на стойностите им по статистическа процедура, наречена z-точки, която ги привежда в един мащаб и едновременно с това запазва наредбата и пропорциите между тях. Стандартизирането се извършва по класически метод, който използва средна претеглена стойност и стандартно отклонение. Тъй като z-точките са малко трудни за възприемане, в класацията крайната оценка за всяко висше училище е представена като резултат по скала от 0 до 100.

Как да се използват класациите

Рейтингът на висшите училища трябва да се използва внимателно. Това, че дадено висше училище се е класирало по-добре от друго, все още не означава, че именно то е най-добро за Вас. Получената класация (рейтинг) понякога може да се дължи на минимални разлики или на индикатори, които не са толкова значими за Вас. Специално искаме да подчертаем, че когато между висшите училища в дадена класация разликите са в порядъка до 5 точки, това в повечето случаи означава, че тези училища на практика са в една и съща лига и предлагат сравними условия. Подобни разлики съветваме да се тълкуват като пренебрежимо малки. Препоръчваме да използвате настоящата рейтингова система само като начало в едно по-дълго и детайлно проучване на възможностите за обучение, предлагани от българските висши училища.

Ограничения

Всяка рейтингова система има своите ограничения. Настоящата не прави изключение. В случаите, когато събраната информация за дадено висше училище в дадено професионално направление не е достатъчна, за да ни позволи да направим надеждни изводи, ние сме извадили съответните висши училища "под черта". Това означава, че данните по отделните индикатори за тези училища са достъпни за потребителите, но те не са включени в класацията по съответното професионално направление.

ДИРЕКЦИЯ „ВИСШЕ ОБРАЗОВАНИЕ“
„Разработване на рейтингова система за висшите училища в Република България (РесВУ_БГ)“

Консорциум «ИОО- МБМД –С»
София 1000 ул. «Солунска» № 56

Документи и връзки

В рамките на този кратък въвеждащ текст не могат да бъдат описани всички специфики, процедури и източници на информация, които определят възможностите и ограниченията на настоящата рейтингова система. По-подробно описание на използваната методология, начина на изчисление и формиране на отделните индикатори, както и други важни материали може да намерите в рамките на "*документи и връзки*".

Благодарности

Изработването на настоящата рейтингова система беше възможно благодарение на усилията на голяма група професионалисти и институции. Специално бихме желали да благодарим на екипите на АдминСофт и НОИ, които ни оказаха безценна помощ при набирането на статистическата информация, както и на експертните към МОМН, които бяха ключов партньор при разработването на настоящата рейтингова система. Най-вече обаче бихме искали да благодарим на българските висши училища, без чието съдействие и сътрудничество изработването на подобна рейтингова система би било невъзможно.

За нас

Настоящият портал е създаден от Консорциум от три организации - Институт "Отворено общество" – София, социологическа агенция МБМД и Сирма Груп - в рамките на проект "Разработване на рейтингова система за висшите училища в Република България (РесВУ_БГ)", изпълняван от дирекция "Висше образование" на Министерството на образованието, младежта и науката с финансовата подкрепа на Оперативна програма "Развитие на човешките ресурси".